

عادل ۽ زيز: وو بـ رـ کي د نـ گي فراوان: ... نـ حمـ د رـ زـ ا

کاتـ گوـ لـ گـ رانيـ کي نـ گرـ، يـان بـ يـا دماندا نـ گوزـ رـ و
نـ يـ پـ نـ و، استـ و خـ هـ ستـ کـ نـ مانـ خرـ شـ نـ، هـ ستـ کـ رـ دـ بـ بـ جـ ش
يـان غـ مـ بـ رـ، وـ کـ نـ وـ يـ چـ نـ لـ دـ سـ کـ و تـ نـ يـ کـ کـ لـ پـ دـ ا و يـ سـ تـ يـ
گـ رـ نـ گـ بـ يـ لـ لـ ژيـ دـ کـان وـ رـ گـ رـ يـن و غـ رـ يـ زـ يـ کـ مـان تـ رـ بـ بـ تـ. . نـ و چـ نـ
وـ رـ گـ رـ تـن و گوـ گـ رـ تـن لـ مـوزيـ کـ يـان گـ رـ انيـ، لـ کـ مـ مـ بـ باـ زـ نـ يـ کـي
دـ مـاري مـ شـ کـ و سـ رـ چـا و نـ گـ رـ، کـ لـ کـ مـ Rـ فـ سـ يـ لـ لـ ژيـ دـ کـان يـ مـ شـ کـ
نـ يـ گـ Nـ و بـ نـ و باـ Zـ دـ مـاريـ يـان يـ مـ شـ کـ، کـ بـ شـ دـاريـ نـ کـات لـ
هـ Sـ نـ گـانـ دـن و هـانـ دـان و پـا دـا شـ تـ يـ مـ شـ کـ، بـ تـ پـ يـن بـ چـ نـ د
کـ ناـ کـ دـا، نـ مـ شـ و اتـ Nـ و گـ رـ انيـ و مـيوزيـ کـ Nـ و باـ Zـ ناـ چـ لـا کـ
نـ کـ Nـ، بـ جـ Rـ کـ کـ مـ رـ فـ هـ سـ تـ بـ خـ شـ يـ بـ کـات، تـ وـ او وـ کـ هـ Rـ
تـ Rـ کـ رـ دـ نـ کـي فـ سـ يـ لـ لـ ژيـ تـ رـ. . لـ Nـ سـ تـ ا شـ دـا کـاري سـ Rـ کـي پـ زـ يـ شـ کـ
نـ نـ تـ Rـ پـ لـ لـ ژيـ و بـ يـ Lـ لـ ژيـ دـ کـان، گـ Nـانـ Bـ شـ وـ Nـ سـ Rـ چـا وـ يـ Nـ و
کـارتـ کـ Rـ دـن و هـانـ دـان يـ Lـ Sـ Rـ مـ شـ کـ و Bـ هـ Yـ و چـ لـا کـ Nـ Bـ تـ و
Dـ Rـ نـ جـامـ يـ با شـ يـ شـ يـان دـ Sـ تـ کـ و تـ و.

گـ رـ انيـ يـان مـوزيـ کـ، Nـ و کـاريـ گـ Rـ تـ يـان يـ Lـ Sـ Rـ هـ Sـ تـ يـ مـ Rـ فـ هـ Yـ. .
کـ و اتـ پـ شـ هـ Rـ شـ تـ کـ يـ کـ گـ Rـ تـ Nـ و يـ تـ يـ Lـ گـ Nـ چـ شـ نـ Nـ و با Bـ تـ يـ
Lـ گـ Nـ هـ Rـ کـ Sـ کـ Dـا وـ کـ دـ Tـ و.

مـ Bـ Sـ تـ يـ Sـ Rـ کـي Nـ Mـ Lـ Mـ با Sـ Dـا، زـ يـا تـ Rـ سـ تـ ا يـل و پـ کـ هـا تـ يـ
گـ Rـ انيـ. . با Bـ Tـ کـ شـ Dـ رـ و سـ Tـ Sـ Rـ تـ وـ او يـ گـ Rـ انيـ دـ کـان يـ هـونـ Rـ مـ نـ د
عـا دـل ۽ زـيـ Zـ، کـ Bـ Nـ Mـ با Sـ گـ Rـ انيـ " ناـ Yـ شـ و گـار"
Dـ يـا رـ يـ کـ رـ او، Bـ Mـ با Sـ کـ Bـ گـ شـ Tـ يـ، Sـ Rـ جـ Mـ گـ Rـ انيـ دـ کـان يـ Nـ و
هـونـ Rـ مـ Nـ Dـ Yـ.

Lـ پـ Nـا Sـ Dـ رـ وونـ Zـ انيـ کـ يـ Dـا گـ Rـ انيـ و مـوزيـ کـ: Nـامـ Rـا Zـ کـن Bـ
گـوزـا رـ شـ تـ کـ Rـ دـن Lـ و هـ Nـ چـوونـ Dـ رـ وونـ يـ جـ يـا وـا Zـانـ يـ مـ Rـ فـ، کـ پـ يـا Dـا
تـ پـ Nـ Nـ Bـ تـ و جـ Rـ کـن Lـ جـ Rـ Dـ رـ وونـ يـ Xـ Sـ کـ کـان يـ، کـ Lـ
هـ Nـ دـ کـ و رـ Tـ يـ کـا رـ دـانـ و و Sـ Tـ و Dـ Sـ Tـ وـاژـ پـ کـ Dـ تـ، Bـ گـوزـا رـ شـ تـ کـ Rـ دـن
Lـ Bـ يـ Rـ Xـ Yـ."

گـ Rـ انيـ Dـ Rـ پـ Nـانـ Dـن يـ Dـ Nـ گـ و Nـا خـا و تـ Nـ Bـ شـ وـ Yـ کـي Nـ کـ خـ رـ او. .
مـيوزيـ کـ Lـ گـ Rـ انيـ Dـا پـا Bـ Nـ Dـ Bـ هـ Sـ Tـ و تـ Rـ او کـ و. . و اتـ Mـيوزيـ کـ و
Dـ Nـ گـي گـ Rـ انيـ Bـ Nـ، کـ هـ Nـ Dـ جـار جـ يـ Mـيوزيـ کـ Nـ گـ Rـ Tـ و و هـ Mـ Yـ تـم و
و تـ Rـ او کـ، هـ مـو و پـ کـ و و پـا Bـ Nـ Dـن و پـ کـ و و Bـ Rـ هـ Mـ کـ Nـ گـ Yـ Nـ Dـ

دواپلا و کتایی برهه مه نراو.

تایب تم ند تییه سر کییه کانی گرانیه بریتین له:

- گرنترین گزی بره او " میله دی و گونجاندن و کشکان و تن و مقام و پیژ میوزیکیه کان، که له زانستی میوزیکی کوردیدا له بری مقام".
- یتیم و ئه و چه مکانی له گه خیدان، وک خرای یتیم/ تیمپ و نوارو کرش و باکان و وتنی میوزیکی/ النطق الموسیقی.
- جوئی دنگ: قراو جهواب.. یان یزب ندیه کی خه، که دواتر باسی ئه کین.
- سیف ته دنگیه کانی چنراو میوزیکیه که، له زرباردا به چشن یان به ئه نگی دنگ که ئه ناسر ته و.
- بهام ئه وی درباری چینه کانی دنگی مره، به سر چه ند ناوچه یکه دا بهش بوون و ئه و پلینکردن ئامرازی گرانیه ژو که مپ زره کان و شوون و تانانت ئامادی و رگریشه.. به مجر رهش دا بهش ئه بن: دنگی ژنان:

- soprano

- mezzo soprano

- contralto

دنگی پیاوانه کانی به سر چوار جهردا دا بهش ئه بن:

- countertenor

- tenor

- baritone

bass - ئه م وونکردن وان تاییب تن به پرفه رمانس/ آداء ی گرانیه به و، که له استیدا یکه نیه له گزه بند تییه کانی موزیک و گزه کان بریتین له: ئاوازو یتیم و گونجاندن، یان هاوئاوازی.. بهام دنگی گرانیه ژ گرنترین کاریگر ته یه و بهلانی و رگره و گزی یکه مینه له په کهاته ی گرانیه دا. " هه رچه ند هه موو گزه کانیترو به ئامره میوزیکیه که شه و ئه که ونه په شه وتن، له دروستبوونی مادده میوزیکیه که دا"

هیگه یه له باری پرفه رمانس و ای وایه: دوو چه شنی هه یه، یکه کیان په اوپه ی ئه و کاره ئه دای خه ئه کا، که ئه نگی ژ کراوه و و زیفه ی سه ره کیی ئه و تنه و یه و له و بتراز به هیچ جه رهش له هیچ شته کیترا ناکات، هه رچی چه شنی

دوو م، هونرم نده که تها به و ئدایه ازی نابت که به دیاریکراوه، به کو له گوزارشته میوزیکیه که و نهک تها له مانایه و، به کو له ماناکانی خودی خشیوه ئیه وبت به گگ تایب تییکانی خه زیان په خش بکات". به ام ئارن که بلاندو دواتریش سه عید ت فیک که ه مان ای که بلاندی هیه، په یانوايه " په رف رمانسی گ رانیبه ژ په یو ندیه به سه بکی د نگیه و هیه، پوخته ی چه مکی کرد میوزیکیه که له میانیه کردی چه ژی میوزیکیه و ئ گیه نهت، به گونجاندنی له گگ و ئو ئام ره میوزیکیانیه به کارئه ه نرت به کار که " به ام ت کنیکه هونرم ند خه، که جوو د نگیه کانی که ئخا، ئو و ش به که که له په که نه ر به بند تییکانی ئداو شار زایه خه له ودا سه ی گرنگی هیه، ئاواز که جوانتر ئکا به به ئو و له سه وتی بند ته ی ئاواز که ش د رجهت.

به نمونه گ رانی " نای ش وگار" ی هونرم ند عادل ع زیز، له بند تدا ئاواز که ف لکل ریه ناوچه ی لو ستانه، به ام له وتنه و و ش وازی ئدا کردیده، به ج ره که جوانکاریه تیاکراوه، که که مکه ئسته م خنه گر به خرایه ئو ئاواز بناس ته و. ه بهت دیار له ناوچه ی لو ستاندا ز رترین گ رانی و ئاواز له سه ر م قامی " ع جم " دانرا بهت و ئیشی تیاکرا بهت. له کات کهدا ئم گ رانییه، له سه ر م قامی " نها و نه " و به گو ره ی وتی خنه گرانیش وک " محمد صابر عبید " به که که له م قام قور سه کان به ئدا کردن، به ام به ه ردو و ج ره له گ رانی شادو غ مگین ئ ش سوودی له و رنگیرهت. له م گ رانییه و ز رینه ئ گ ره نه م ت وای گ رانییه کانی هونرم ند عادل ع زیزدا، به گشتی ج ره که له غ مگینی ئه بینر ته و، که دروست په یو سه ت به بارود خه زیانی خ که و. ه رچه ند ه و به درت د خ که به ش و ی که گاته جایی نیشان بدرت و کاریکا ته رو گ رانییه سه یروسه م ره ی به به ره م به نرت، له ه مانکا تدا ئو هونرم ندانیه له گگ خ می خ کهیدا په ک نگیرن، چ که استه قینه که ئ گرن و به بیانوه ج راو ج ره کان له خشته نابرن.

د نگ دنگی عادل ع زیزو شار زایه له له ر د نگیه کهیدا، ئو ئه تم سفیر به خو ق نن، که به رد وام و رگر توشی ش که بکات و له گگ بیستنی ه ره گ رانییه کیدا به واقعی حای خه بکه و ته و. له بواری د نگیه کهی خیدا ز خر ف ی که هونر یه ت وای به کاره ناوه، به ام له ووی ه به ژاردنی

مانا و، دست به شیعری لیریکی است قیند ئبات، که هیچ
گر و گگگکی تیانید و و رگر به ئاسانی لی ت ئگات..
ئممش به خی یکه کیترا ل پکه ندر کانی گرانیی و
که می ز ر یان گرانیب، پویست کات شیعری کی لیریک
هئ بژرت، بند ما کانی ئ و جر شیعریش ل به رچا و بگرت.
نا ای شو و گار، شیعری محمد پا کزی شاعیر و به زمان کی شیعری
باش و مانای ساد، چمکی حا ت که ئگ ی نبت، لگگ
ئاواز که شدا به کارام یی کی باش و، عادل عزیز توانای
به سر ئ و دا ه بو و، هم بیگونجند و هم بیکات
و و ب ر کی فراوان به گم می ل ر و جو و د نگید کانی:
شو که نا ای زامی س ختم دشت و که و ئا و د کا
بولبولی س رچ ل داخا ت رکی باخ، سفا د کا
من که دلی داوی زو ف و زامداری تیری ئ بر م
بمکوژ نام و ت بژیسم د رو شی ای خای تم
ت که ناپرسی ل حام به چید و ا زارید که ی؟
شاهیــدن یار و یا و ران ت بریندام د کــــــــی.
چینی د نگی عا دل عزیز، و و ب ر ی فراوان و ل
گرانیب کانی دا جیاواز نیسانی ئ دات تا ئگات ئاستی
تینر، ل س ر تا و و ا ئ ناسرت که bass بت، به نام به پی
پداویستی ئاواز که، ل گرانیب کانی " که ن ه واران و
مخلوق و لی و ه ندر کیترا، چینیر به ر گو مان ئ که و ت
و ه مان ئ و ه ست شمان لادروست ئ کات و، که ت و او ی
گرانیب کانی ئ وی گرت و و و.. ئممش پ یو ندی به
ئیمپر فیزیشن/ ارتجال ی هون ر م ندر که و ه ی، که ل
ه ندر باردا پ نا ئ بات به ر پاشخانی ئاوازی خی کا ت که
چکه و ست کانی ئاواز که پ که و ئ به ست ت و، " چونکه
که می ز ر / "ئاوازدانر" ل توانیدا نیی به ت و او تی
م و دای د نگ سروشتی کان بچ سپند، به و جر گرانیب
ئ بت ه ی د رخستنی جوانکاری کی خی ل ئاواز به یار
ل س ر درا و که دا.. به ه ی ئ و شو و که ل گرانیی کوردیدا
دووبار کردن و ز ر، و و ب ر کی به رفراوانتر ه ی به
د رخستنی ت کنیکی گرانیب ژو ئ توانت ل دینامیکی تی
گوزارشتی د نگی و شیرینکردن و ز خر فای ئاواز که، به
پشوودر ژیی و کار بکات "عادل عزیز به م چ شن سوودی ل
م و داکانی و و ب ر ی وتن و پ رف رمانس و رگرتوو و به کی
گشتی، ل د ر و ی ئ و که د نگید دای، که گرانیی کوردی
و که بند ما یک س قا مگیر و ریگرتوو.

- بـشبـ حـاـیـ خـمـ، لـگـهـ ر گـرانیـ کی عـادل عـزیزدا،
شیر کـی گـران داگیرم ئـکـات و پـه ئـبـم لـ حوزن و ماتـم و
بـر تـواوی هـند کـانی ژیان ئـکـومـو:
بـ رنگی زـرد و شـووی دـست و شـمشای کـزا، دـروـش
حـزم کرد بـستـیک بـبـم سـراسـر حوزن و ماتـم بـ
لـ سیماتا بـدیم کرد هـیکـلی عومر کـی حـسـر تـکـش
و هـا دیار کـ بـخت ئاشیانی بولبولی خـم
بـ!
- _____ گـران _____

9- قاسم سیدی دینرو ش عبدالله - دیوانی گران.

10- أ.م.د. میسم هرمز توما - عناصر تکیون الموسیقی والغناء -

مکتب الفتح - بغداد - 2018 - ص 67